

Taristuministri määruse „Kliimaministri määruste muutmine seoses riigihangete seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse jõustumisega“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus ja eesmärk

Määrus kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse¹ § 10 lõike 2 alusel, mille kohaselt kehtestab valdkonna eest vastutav minister toetuse andmise tingimused määrusega.

Taristuministri määruse „Kliimaministri määruste muutmine seoses riigihangete seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse jõustumisega“ eelnõuga (edaspidi *eelnõu*) tehakse muudatused kahes määruses. Muudatused tehakse seoses riigihangete seaduse ja teiste seaduste muutmise seadusega².

Muudatused on terminoloogilised ning sõnastuslikud. Riigihangete seaduse ja teiste seaduste muutmise seadusega kaotatakse senine kolmetasandiline piirmäärade süsteem: kaotatakse riigihanke piirmäär, alles jäetakse vaid lihthanke piirmäär ja rahvusvaheline piirmäär. Samuti tõstetakse lihthanke piirmäärasid nii, et uue lihthanke piirmäära künnis on võrreldav varasema riigihanke piirmääraga. Seetõttu on vaja jätta taristuministri haldusalasse jäävatest määrustest välja viited riigihanke piirmääradele, asendades need vajaduse korral viidetega lihthanke piirmääradele.

Määruse eelnõu ja seletuskirja koostas Kliimaministeeriumi liikuvuse arengu ja investeeringute osakonna nõunik Helis Uus (helis.uus@kliimaministeerium.ee).

Eelnõu õigusekspertiisi tegi Rahandusministeeriumi ühisosakonna õigustalitluse juhataja Marju Lepmets (marju.lepmets@fin.ee).

Eelnõu on keeletoimetanud Justiits- ja Digiministeeriumi õigusloome korralduse talitluse toimetaja Aili Sandre (aili.sandre@justdigi.ee).

Eelnõukohase määrusega muudetakse:

- 1) kliimaministri 29. jaanuari 2024. a määrust nr 2 „Toetuse andmise ja kasutamise tingimused Tallinna, Tartu ja Pärnu linnapiirkonna jalgrattateede investeeringuks perioodil 2021–2027“ (RT I, 02.02.2024, 7)³;
- 2) kliimaministri 17. augusti 2023. a määrust nr 43 „Toetuse andmise ja kasutamise tingimused Tallinna, Tartu ja Pärnu linna säästva liikuvuskeskkonna edendamiseks perioodil 2021–2027“ (RT I, 24.09.2026, 4)⁴.

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õiguse rakendamisega ega Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga.

Riigihangete seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus jõustub 1. novembril 2026. a. Seetõttu jõustuvad ka selle eelnõuga kavandatud muudatused samal kuupäeval.

¹ Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seadus ([RT I, 21.06.2026, 2](#)).

² Riigihangete seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus ([RT I, 03.07.2026, 3](#)).

³ Toetuse andmise ja kasutamise tingimused Tallinna, Tartu ja Pärnu linnapiirkonna jalgrattateede investeeringuteks perioodil 2021–2027 ([RT I, 02.02.2024, 7](#)).

⁴ Toetuse andmise ja kasutamise tingimused Tallinna, Tartu ja Pärnu linna säästva liikuvuskeskkonna edendamiseks perioodil 2021–2027 ([RT I, 24.09.2026, 4](#)).

2. Eelnõu sisu

Eelnõu koosneb kolmest paragrahvist.

Eelnõu §-ga 1 muudetakse kliimaministri 29. jaanuari 2024. a määrust nr 2 „Toetuse andmise ja kasutamise tingimused Tallinna, Tartu ja Pärnu linnapiirkonna jalgrattateede investeringuks perioodil 2021–2027“.

Punktiga 1 asendatakse § 17 lõike 2 punktis 2 sõnad „riigihanke piirmääraga“ sõnadega „lihthanke piirmääraga“. Punkt 2 käsitleb toetuse saaja kohustust edastada rakendusüksusele läbivaatamiseks riigihangete alusdokumentide eelnõu, nende muudatused ja hankelepingu muudatuse eelnõu, kui hankelepingu eeldatav maksumus käibemaksuta on võrdne teatud piirmääraga või ületab seda.

Varem on selleks piirmääraks olnud riigihanke piirmäär. Kuna aga riigihanke piirmäär kaotatakse, asendatakse viide riigihanke piirmäärale viitega lihthanke piirmäärale. Lihthanke piirmäära tõstetakse nii, et uue lihthanke piirmäära künnis on võrreldav varasema riigihanke piirmääraga, seega ei muuda asendus toetuse saaja kohustust sisuliselt.

Punktiga 2 asendatakse § 17 lõike 2 punktis 8 sõnad „riigihanke rahvusvahelise piirmääraga“ sõnadega „rahvusvahelise piirmääraga“. Punkt 8 käsitleb toetuse saaja kohutust seada riigihanke alusdokumentides teatav tingimus, kui riigihanke eeldatav maksumus ilma käibemaksuta on võrdne või ületab rahvusvahelist piirmäära.

Tegemist on sõnastusliku muudatusega. Riigihanke piirmäär kui selline kaotatakse ning Rahandusministeeriumi kodulehel kasutatakse terminit „rahvusvaheline piirmäär“⁵. Sama termini kasutamine määruses rahvusvahelisele piirmäärale viidates tagab õigusselguse.

Eelnõu §-ga 2 muudetakse kliimaministri 17. augusti 2023. a määrust nr 43 „Toetuse andmise ja kasutamise tingimused Tallinna, Tartu ja Pärnu linna säästva liikuvuskeskkonna edendamiseks perioodil 2021–2027“.

Paragrahvi 26 lõikes 3 asendatakse sõnad „riigihanke piirmäära“ sõnadega „lihthanke piirmäära“. Lõige 3 käsitleb toetuse saaja kohustust esitada projekti riigihangete kontrolli raames piirmäära ületava riigihanke alusdokumentide eelnõu ning alusdokumentide muudatused hinnangu andmiseks rakendusüksusele.

Varem on selleks piirmääraks olnud riigihanke piirmäär. Kuna aga riigihanke piirmäär kaotatakse, asendatakse viide riigihanke piirmäärale viitega lihthanke piirmäärale. Asendus ei muuda sisuliselt toetuse saaja kohustust, sest lihthanke piirmäära tõstetakse nii, et uue lihthanke piirmäära künnis on võrreldav varasema riigihanke piirmääraga.

Eelnõu §-s 3 sätestatakse määruse jõustumise aeg – 1. november 2026. a. Samal kuupäeval jõustub ka riigihangete seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole puutumuses Euroopa Liidu õigusega.

⁵ Rahandusministeerium. Riigihanked: Kasulik teave, õigusaktid (<https://fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked/kasulik-teave-oigusaktid#piirmaarad>).

4. Määruse mõjud

Eelnõu on koostatud, et viia kõnealused määrused kooskõlla riigihangete seaduse ja teiste seaduste muutmise seadusega. Eelnõus kirjeldatud muudatused on terminoloogilised ning sõnastuslikud. Sisulisi mõjusid muudatused kaasa ei too.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei too kaasa olulisi lisatööd, kulusid ega tulusid. Tegemist on tehnilist laadi muudatustega ning sõnastuslike täienduste ja täpsustustega.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. novembril 2026. a.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks asjaomastele asutustele Vabariigi Valitsuse reglemendi järgi eelnõude infosüsteemi (EISI) kaudu. Eelnõu esitatakse arvamuse avaldamiseks Riigi Tugiteenuste Keskusele.

Kooskõlastamise käigus esitatud märkused ja ettepanekud kajastatakse seletuskirja lisas kooskõlastustabelina.